

BREDASCHE

COURANT.

Donderdag

19 Augustus.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BRED A, brengen bij deze ten gevolge eener ontvangene missive van den Heer Kolonel, Plaatselijken Kommandant dezer Vesting, van den 14 Augustus 1847, n°. 227, ter kennis der Ingezeten en verdere belanghebbenden, dat de Praktische oefeningen met de Veldbatterijen van het 2de Regiment Artillerie, op de Teteringsche heide, zijn afgelopen.

BRED A, den 16. Augustus 1847.

DE ROY, vt.
Ter ordonnancie van dezelve,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 16den Augustus.

De Prins van Joinville is gisteren morgen onverwacht van het eskader op de reede van Napels, in deze hoofdstad teruggekomen. De Prins wordt gezegd ernstig ongesteld te zijn en zou aan den rooden loop lijden.

— De heer Guizot is, tegenwoordig uit de hoofdstad afwezend; dien ten gevolge heeft de heer Dupuy, eerste en in den ministeriaal raad voorgezeten. Aan de geruchten inzake ophanden verandering in het ministerie is thans een einde gekomen, en hetzelfde, wordt gezegd, staat thans vast dan ooit. De heer Guizot zou zich reeds bezighouden met zich tegen de aanstaande zitting der wetgevende kamers voor te bereiden. Aan den generaal Duvivier zou eene belangrijke betrekking in het departement van oorlog worden toe- vertrouwd.

— Wederom heeft zich het geval voorgedaan, dat een man, Fuzerot geheeten, een gewezen koopman van de Chaussée d'Antin, die ongelukkig in zijne zaken was geweest, zich van het leven heeft beroofd, door het hoofd op de rails van den spoorweg bij Asnieres te leggen toen het kanyooi naderde; het hoofd werd geheel van den romp gescheiden.

— De besigten uit Spanje spreken van eene aanstaande verzoening der Koningin met den Koning; de beide half-officiële bladen, *el Correo* en *l'Heraldo*, geven er de verzekering van. Men dacht dat het ministerie zich ten gevolge daarvan niet lang zou kunnen staande houden. — Het gerucht wilde te Madrid, dat het te Londen gelukt zou zijn eene leening van 100 millioenen realen te sluiten, en de gelden daarvan eerlang naar Madrid zouden worden overgevoerd; zij zouden dienen om nieuwe munt te slaan.

— Brieven uit Lissabon melden, dat de Spaansche troepen den 11den Augustus die hoofdstad hadden moeten verlaten, overeenkomstig het Londensche protocol, waarbij de bezetting op twee maanden wordt bepaald.

— Ter beurze waren genoteerd: 5 pCt. 117,85; 3 pCt. 76,65; Nap. r. 101,60; Rom. L. 97 1/2.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 15den Augustus.

De Pruisische *Staats-Courant* behelst het verdrag, door de gemagtigden van HH. MM. den Koning van Pruisen en den Koning der Nederlanden onderteekend, en waarbij laatstgenoemde Vorst, in Zijne hoedanigheid van Groot-hertog van Luxemburg, zijne toetreding tot het Duitsche Tolverbond, den 8 Februarij 1842 gesloten, verlengt tot den laatsten December 1853. Er wordt alleen eene wijziging gemaakt nopens het tientallig maten- en gewigtenstelsel, evenzeer als nopens de Fransche munten, welke in het Groot-hertogdom zullen ingevoerd blijven. De gemagtigde van Z. M. onzen Koning ten deze, was Hoogstdezelfs gezant te 's Gra-

venhage, de graaf von Koenigsmarck, die van Z. M. den Koning der Nederlanden de Staatskanselier voor het Groot-hertogdom Luxemburg, Vrijheer von Blochausen. De overeenkomst is den 2 April jl. te 's Gravenhage onderteekend. De ratificatie en uitwisseling heeft den 15 Julij, mede aldaar plaats gehad.

— Het Polenproces is te Berlijn in vollen gang. Het is een bijzondere aanblik, de groote reeks der beschuldigten met ge- laatstrekken vol uitdrukking, van verschillenden ouderdom en stand, hier in de kerk der Pensylvanische gevangenis vereenigd te zien. Bij het grootste gedeelte der aanschouwers boezemt *Mirowski*, de jeugdige en schoone bestuurder der misdadige onder- neming, het meest belangstelling in. De verdediging heeft zich hiertoe bepaald, dat de onderneming alleen tegen het Koninkrijk Polen, dus tegen Rusland, gericht was, en dat de bedoeling niet was, het oude Poolsche Rijk te herstellen. De aanklagt houdt echter hoog verraad in, hetwelk de doodstraf ten gevolge heeft. De rechtspleging heeft eene bijzondere moeilijkheid, dat namelijk de Poolsche en Duitsche taal gelijktijdig gebruikt worden. De mondelijke behandeling met bestendige tusschenkomst van tolken rekt de procedure zeer en stoort den indruk van het geheel. Een groot aantal Polen te Berlijn hebben zich in rouw gekleed, witte kleederen met zwarte randen of zwarte met witte randen. De toevloed van menschen tot het lokaal der zitting is op den duur groot en somtijds is het gedrang zoo sterk, dat de gendarmes en soldaten nauwelijks de orde bewaren kunnen.

— Slechts wanneer men aan de grenzen van Polen op de plaatsen zelve komt, waar nood geleden is, ontdekt men nauwkeurig, hoe groot die geweest is en gedeeltelijk nog is. Er zijn eene menigte gevallen van hongerdood voorgekomen. Behalve gras en wortelen, die men kookte en met zout toebereidde, stroopte men ook de drooge bloesems van heidekruid af en kookte die. Bij ontleding van lijken vond men dezelve in de maag verhard en moest men die voor de oorzaak van den dood houden. Overigens kan men niet genoeg het geduld van het volk roemen, want hier was geen spoor van oproer en gewelddadigheid en de menschen leden en stier- ven met eene lijdzaamheid, die men niet genoeg bewonderen konde. Nog tegenwoordig is de sterfelijkheid zeer groot. De heerschende ziekten zijn koude koortsen, die doorgaans in waterzucht overgaan. De lazarets der berg- en huttenwerken zijn opgepropt vol, zoodat men nauwelijks weet, hoe men de zieken zal onderbrengen. Nog is de nood niet geheel voorbij, want, zoo de oogst al be- gonnen is, zoo wordt hij door het onbestendige weder zeer ver- traagd; er is zelden een dag zonder regen en deze valt in groote massa's, zoo zelfs dat men reeds voor overstroming vreest.

— De Zwitsersche Landdag heeft den 9 de beraadslagingen over het bekende voorstel der zeven leden, betrekkelijk het afzonder- lijk Verbond aangevangen. De zitting is zeer levendig geweest; vooral moet de gezant van Schwytz eene karistogtelijke taal heb- ben gevoerd. Op voordragt van Bazellandschap is de verdere be- raadslaging tot den volgenden dag uitgesteld.

— Rusland laat thans eene menigte stoomschepen bouwen. Het langzame en moeilijke transport van granen heeft de regering getoond, dat slechts door stoomschepen, welke de groote rivieren bevaren, een geregelde en spoedige uitvoer mogelijk is. Vele millioenen gingen dit jaar naar Rusland en nog veel meer zouden denzelfden weg hebben genomen, indien de toevoer naar de havens spoediger ware geweest. De groote korenschuren van het Rijk zullen dan eenen veel grooteren invloed op den korenhandel hebben dan thans. Het binnenste van Rusland brengt veel meer voort, dan in het algemeen wordt aangenomen en het kan zijne productie driemaal grooter maken, indien het de producten weet af te

zeten. Nergens ligt de landhuishoudkunde, die zich nog in de beginselen bevindt, zoo zeer ter neder, als in die korenlanden. Beurt deze zich op, dan is Rusland in staat, geheel Europa met koren te voorzien. Ook de houthandel moet zich dan uitbreiden; de groote goedbezitters moeten het gevelde hout laten verrotten, dewijl het hun aan gelegenheid ontbreekt, het te verzenden. Is de uitgebreide communicatie met stoombooten daargesteld, dan zullen de betrekkingen in het binnenste van Rusland zich geheel anders voordoen.

N E D E R L A N D E N .

BREDA, den 18den Augustus.

Naar wij vernemen is de persoon van *M. de Hoon*, koper- en blik-slager te dezer stede, met zijne beide knechts, alle drie beschuldigd van het namaken van Nederlandsche zilveren muntspecien, door de Regtbank te 's Bosch veroordeeld tot vijf jaren gevangenisstraf en tien jaren ontzegging van burgerlijke regten.

— Zijne Majesteit heeft bij onderscheidene dezer dagen geuomen besluiten goedgevonden:

1°. aan den gepensionneerden majoor der infanterie *L. C. H. von Jeetze*, vergunning te verleenen tot het voortdurend dragen van de activiteits-uniform van het wapen der infanterie, waartoe hij heeft behoord, en

2°. bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt te benoemen en aan te stellen tot officier van gezondheid der 1ste klasse: de officieren van gezondheid der 2de klasse: *J. M. E. van Ghert*, *L. F. Persille* en *J. C. Grotendorst*.

— Bij besluit van 14 Augustus 1847, n°. 79, heeft Zijne Majesteit goedgekeurd de beroeping uitgebragt op den heer *B. S. Berenstein*, tot opperrabbijn van het rabbinaal ressort van 's Gravenhage.

— Bij besluit van 7 dezer heeft Z. M. goedgevonden te benoemen tot hoogleeraar in de faculteit der bespiegelende wijsbegeerte en letteren aan de Hoogeschool te Groningen, in plaats van wijlen den Hoogleeraar *P. van Limburg Brouwer*, den heer *J. H. C. van Heusde*, thans rector der latynsche scholen te Amersfoort.

— Uit Tilburg schrijft men van den 13den dezer:

» Heden namiddag ten half vier ure heeft Z. M. de Koning den eersten steen gelegd aan Hoogstdezelfs paleis. Reeds een half uur voor de plegtigheid schaarden zich de verschillende gilden dezer stad met derzelve vaandels en verdere insigniën en de harmonie-muziek aan het hoofd, op het terrein om het in aanbouw zijnde paleis. Zoodra Z. M., vergezeld van den burgemeester dezer stad, en Hoogstdezelfs adjudanten, in aantogt was, hief de muziek een volkslied aan, dat onder het neerleggen van den steen afgewisseld werd door het gezang van eenige in wit gewaad gekleedde meisjes. De architect des Konings assisteerde Z. M. onder dat werk, en rigtte, in voor deze gelegenheid gepaste uitdrukkingen, tot H. D. het woord.

» Daarna had de directie van het gild *St. Sebastiaan*, de eer, om aan Z. M. te mogen voorstellen de vier medailles, die door dat gild onlangs in 's Hage waren behaald; minzaam sprak Z. M. die directie toe, en onder het gejuich van eene groote menigte, keerde H. D. naar zijn verblijf terug.

— Z. M. de Koning is Zondag namiddag uit Tilburg te 's Hage teruggekeerd.

— Het heeft den Koning behaagd, bij besluit van den 8sten Janij II., n°. 85, te bepalen: 1°. dat de jaarlijksche bijeenkomst van de verlofgangers der nationale militie, voorgeschreven bij art. 206 der Grondwet, in dit jaar, even als in vorige jaren, weder op den 1sten September zal plaats hebben; 2°. dat de op te roepen manschappen alléén uit de ligting van het jaar 1845 zullen worden genomen; 3°. dat bij de verschillende korpsen infanterie, kavallerie en artillerie, mitsgaders bij het bataillon mineurs en sapeurs, al de manschappen der opgegeven ligting, die zich thans met groot verlof bevinden en die niet langer dan drie maanden in werkelijke dienst zijn geweest, tot het bijwonen der naaars-oefeningen zullen worden opgeroepen; 4°. dat de manschappen der bedoelde ligting, die langer dan drie maanden onder de wapenen zijn geweest, even als de verlofgangers der ligtingen van 1843 en 1844, buiten oproeping zullen worden gelaten; — hebbende Z. M. wijders bij gezegd besluit nog dezelfde bepalingen vastgesteld, als ten aanzien der ligting van 1844 aan die gemeentebesturen is medegedeeld, met uitzondering nochtans, dat thans door Hoogstdezelfs is bepaald, dat de verlofgangers, die in detachement worden vereenigt, eerst op den 1sten September in de hoofdplaats der provincie aan de militaire opleiders zullen worden overgegeven; terwijl echter, ten aanzien der afzonderlijk reizenden, dezelfde voorschriften zijn vastgesteld, als in 1846 gegeven zijn.

— De Minister van Oorlog heeft ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat op Zaterdag, den 4 September aanstaande,

door de respectieve plaatselijke of garnizoens-kommandanten zal worden overgegaan tot de aanbesteding der leverantie van fourrages ten behoeve van de korpsen te paard, welke, van den 1 November aanstaande tot en met 31 October 1848, in de nagemelde plaatsen garnizoen zullen houden, te weten: Amsterdam, Haarlem, 's Gravenhage, Delft, Amersfoort, Deventer, Zutphen, Assen, Winschoten, Groningen, Leeuwarden, Breda, 's Hertogenbosch, Tilburg, Maastricht, Venlo, Roermond en op het eiland Walcheren.

— Uit 's Gravenhage schrijft men het volgende:

» Gisteren morgen heeft men op het midden van het Plein, alhier, aangevangen met het maken van aanstalten tot het plaatsen van het voetstuk voor het standbeeld van *Willem den Eerste*, dat aldaar zal worden opgerigt, en dat door opzen beroemden landgenoot, den heer *Royer*, is vervaardigd.

» Eergisteren morgen zijn aan den ingang op den Scheveningschen weg (of Zeestraat) tot het Park of den Engelschen tuin, die voor rekening des Konings aldaar wordt aangelegd, en die naar het zich laat aanzien, voor dat heerlijk gedeelte der stad weder beloofd eene groote aanwinst te zullen zijn, geplaatst twee ijzeren Hertten van natuurlijke grootte, gegoten in de ijzergieterij van den heer *A. Nolet*, te Schiedam. De schoone uitvoering van dit gietwerk wordt algemeen bewonderd, en heeft, onder anderen, ook de goedkeuring weggedragen van den heer *Royer*. Elk dezer Hertten weegt, zonder het pedestaal, niet meer dan 100 Nederl. ponden, waaruit men kan opmaken, dat de gieting met zeer zeer veel zorg is bewerkstelligd.

» In deze residentie zijn aangekomen de Prins *Napoleon Bonaparte*, zoon van den gewezen Koning van Westfalen, *Jerôme Bonaparte*, en de Prinses *Demidoff*.

» Men verneemt, dat de voornaamste logementhouders dezer residentie voornemens zijn, een' spoorweg-omnibusdienst daar te stellen, bepaaldelijk bestemd om hunne geëerde begunstigers, en de aan hen gerecommandeerd zijnde nieuwe reizigers en families, onverwijd van het station naar hunne respectieve logementen over te voeren.

— Men schrijft uit Harderwijk:

» Op den 17den dezer zal van hier met scheepsgelegenheid naar Hellevoetsluis vertrekken een detachement, sterk 160 onder-officieren en manschappen, onder bevel van den van verlof terugkeerende 1ste luitenant der artillerie van het O. I. leger *C. N. Klemm*, vergezeld van den 2den luitenant der infanterie *I. W. König*, den 2den luit. der infanterie *J. G. F. baron van Eck*, en den officier van gezondheid 3de kl. *P. A. Bol*, om den 21sten daar-aanvolgenden, aan boord van het schip *Europa*, te embarkeren, en naar Oost-Indiën te vertrekken.

— Uit Maastricht schrijft men van den 11den:

» Men verneemt dat aanstaanden Zondag in de hoofdkerk te Sittard, de plegtige wijding van den hoogerw. heer *Vranken*, die als R. K. bisschop naar Neêrlandsch Indië vertrekt, zal plaats hebben, en dat daarbij tegenwoordig zullen zijn de eerwaarde heeren baron *van Wijkersloot*, den *Dubbelen*, *Sweysens* en *Paredis*. Men maakt aldaar groote toebereidsels voor deze kerkelijke festiviteit en heeft eerewachten te paard en te voet opgerigt, om aan deze hooge kerkelijke overheden de meest mogelijke eerbetuygingen te bewijzen.

— Men leest in den *Ned. Stoompost*: » Wij vernemen, dat de concessionarissen van den Zeeuwschen spoorweg, in de afgelopen week hier ter stede geweest zijn, om aan de regering weder eenige plannen, betrekkelijk een gedeelte des voornoemden wegs, aan te bieden. Het is dus te hopen, dat wij spoedig iets betrekkelijk deze gewigtige aangelegenheid zullen kunnen mededeelen, waarnaar gewis velen met ons, reeds sedert te langen tijd, reikhalzend hebbend uitgezien.

— In de *Middelburgsche Courant* leest men:

» In ons nummer van den 10den dezer maakten wij melding, dat door den heer Staatraad, Gouverneur dezer provincie, eene circulaire aan de plaatselijke besturen was uitgevaardigd, ter verzekering van het zooveel mogelijk bezigen van *Nederlandsche* en het weren van *vreemde* arbeiders, bij het bedijken en inpolderen van schorren in dit gewest.

» Het ligt voor de hand, dat de bedoeling waarmede de Hooge Regering, op voorstel van genoemden Staats-ambtenaar, sedert eenigen tijd, aan hare vergunningen tot bedijking, de verplichting verbindt, om in den regel alléén *Nederlandsche* arbeiders te bezigen, en niet dan om gewigtige redenen daarvan af te wijken, geene andere is, dan om de arbeidende klasse onzer ingezetenen, met uitsluiting van *vreemden*, de geldelijke voordeelen te doen genieten, welke bij zoodanige werken voor haar te verkrijgen zijn; nochtans achten wij het niet ongepast, op die bedoeling meer be-

paald te wijzen. Om dezelfde reden wordt ook sedert geruimen tijd aan de aannemers van Rijks en provinciale werken de verplichting opgelegd, om zooveel mogelijk uitsluitend Nederlandsche werklieden te bezigen, en daarvan niet zonder toestemming der administratie af te wijken.

»Wenschelijk is het, dat deze zorg der Regering algemeen bekend en gewaardeerd worde, opdat velen, welke nu, bij gemis van werk in of nabij hunne woonplaatsen; aldaar met de hunnen der armoede ten prooi zijn, naar arbeid trachten waar die te vinden is, en alzo het noodige voor hun levensonderhoud erlangen.»

— Te Kampen is den 15den Augustus eene nieuw gebouwde synagoge met veel plegtigheid ingewijd. Deze godsdienstige plegtigheid werd geopend, afgewisseld en besloten door een koor van mannen, daartoe uit Amsterdam overgekomen, bestuurd door den heer *A. Berlijn*, en begeleid door een wel bezet orkest.

— De eerste dag van het Nederrijnsche-Nederlandsche Zangersfeest is volkomen naar wensch afgelopen. Zaterdag was er repetitie van acht tot half een uur, met eenige tusschenpoozingen. Daarop trokken de zangers met muziek naar Klarenbeek, en sleten daar eenige oogenblikken, zich ververschende en schertsende in 't groen. Over Sonsbeek ging de stoet naar Arnhem terug.

Aldaar gekomen salueteerde elke der 22 banieren het publiek, en ontving daarvoor een groot gejuich. Nu kwam de Burgemeester van Arnhem in de loge en men riep driemaal *hoerah!* De zaal had toen een grootsch en vriendelijk aanzien; zij is lang 38 en breed 27 Ned. ellen, en bevatte nagenoeg 3000 personen. Om zes uur kwam professor *Bisschoff* van Wesel, en werd met eervolle toejuichingen begroet, waarop de uitvoering van de zangstukken een aanvang nam, welke meest allen zeer voldeden, vooral was de geestdrift groot bij het aanheffen der volksliederen. De uitgevoerde stukken waren:

1 *Der Herr ist König*, 2 *Die Capelle*, 3 *Avondzang*, 4 *Normanns-Sang*, 5 *Der Herr ist mein Hirt*, 6 *Meeresstille und glückliche Farth*, 7 *Abendlied*, 8 *Het lied der Hoog- en Nederduitschers aan den Rijn*, 9 *Festgezang an die Künstler*, 10 *An den Sonnenschein*, 11 *Jager-Koor*, 12 *Nederlandsch volkslied*, 13 *Das Deutsche Vaterland*.

Toen de zangers zich op Klarenbeek en Sonsbeek verlustigden, liep Arnhemsch mindere volksklasse op 't plein bij de St. Jansharrière, in zakken, en klom in den Cognacemast.

— Voorts schrijft men uit Arnhem van den 16 Augustus:

»De tweede dag van het zangersfeest was niet minder schoon dan de eerste. Des morgens ging men gezamenlijk, voorafgegaan van het Pruisisch muzijk-korps, naar den Reenberg, alwaar de zangers beurtelings verschillende der directeuren triomphantelijk rondroegen, onder het luide gejuich der toeschouwers; vervolgens naar de zangzaal, alwaar besloten werd, met 13 tegen 6 stemmen der liedertafelen, dat het vierde Nederrijnsch Nederlandsche Zangersfeest in het volgende jaar weder in Arnhem zal gehouden worden.

»De optocht, van het Rاندhuis naar de zangzaal had, even als den vorigen dag, om 3 ure des namiddags plaats, en het 2de concert nam een aartang met de ouverture der *Freischutz* door het Pruisisch muzijk-korps, en de herhaling der *Meeresstille und glückliche Fahrt*, door al de zangers. Beiden werden even meesterlijk voorgedragen. Daarop begon de uitvoering van een aantal stukken door de onderscheiden gezelschappen als:

N°. 1. De liedertafel van Wesel, Xanten, Rees en Bocholt, directeur prof. *L. Bischoff*: a. *Die Ehre Gottes* van *L. von Beethoven*, een verheven krachtig lied, niet zeer gelukkig voorgedragen; b. *das Schifferslied* van *L. Bischoff*, eene karaktervol verdienstelijke compositie; 2°. van Amsterdam, air *A. Bertelsmann*: a. *Apotheose auf L. von Beethoven*, en eene van *J. Miller*, naar motiven van *Beethoven*; dit moeijelijke muzijkstuk, werd krachtig en helder voorgedragen, vooral de daarin voorkomende solo's werden meesterlijk gezongen; b. *Barcarole* van *L. Otto*, een allerlieftst lied werd ferm uitgevoerd, gelijk ook het *Soldaten-Trinklied* van den directeur *C. A. Bertelsmann*, regt komiesch, en oorspronkelijk; onder de luidste bravo's moest het dan ook herhaald worden; 3°. van Elberfeld, dir. *Weinbrenner*: a. *Tanzwuth*, eene bevallige volksballade, b. *das Bild der Rose*, van *Reichardt*; dit romantisch lied, voor eene tenorstem, met begeleiding van zoogenaamde *Brummstimmen*, werd allerkeurigst voorgedragen; vooral was de solopartij meesterlijk; c. *Coeur König*, een origineel koddig lied met koor; alle deze drie stukken werden met veel juistheid en uitdrukking, ofschoon dikwijls wat al te zacht voor een zoo groote zaal voorgedragen; de stukken b. en c. moesten herhaald worden; 4°. van Nijmegen, dir. *C. Boers*: a. *Morgenlied* van *C. E. Drölsch*, een plegtstatig indrukwekkend gezang, vrij zuiver en geschakeerd

voorgedragen; b. *Trinklied am Rhein* van *Niels M. Gade*, een vurig lofdicht tot den Schepper; 5°. van Crefeld, dir. *Wolff*: *Das Kitahlein* van *J. Becker*, een bevallig romantisch lied, en de *Lenzfragen* van *T. Lachner*, origineel en lief; beide stukken werden gevoelvol, zuiver, ja meesterlijk voorgedragen, en het tweede bis gevraagd, waarna een *Weinlied* zeer koddig en orgineel met dezelfde juistheid door deze Liedertafel werd gezongen; b. van Rotterdam, air *B. W. Heyne*: a. *Lied* van *B. W. Heine* (het eenige gezang met Nederduitschen tekst), een bevallig romantisch lied, b. *Potpourri* uit *Donizetti's* opera *die Regiments Tochter*, gearr. door *J. Otto*; deze bekende compositie werd, alhoewel niet fijn genuanceerd, zeer wegslepend en toch met vuur voorgedragen; 7°. van Arnhem, dir. *C. R. Marx*: a. *Serenade* van *C. R. Marx*, lief, zonder pretensie van originaliteit; b. *der Jager* van *F. Kücken*, vrolijk en opwekkend, doch overigens van meerdere verdiensten ontbloot.

Den meesten lof verwierven de gezelschappen van Crefeld, Elberfeld en Amsterdam.

Het Concert besloot met *Wien Nederlands bloed* en het *Deutsche Vaterland*; beide werden onder begeleiding van het Pruis. muzijk-korps met geestdrift gezongen, onder het gedonder van het geschut, het wuiven der banieren van de liedertafels, en het gejuich der duizenden toehoorders. Zoo eindigde het Concert. Men kon zien, dat het aan het publiek moeijelijk viel van de Concertgevers te scheiden, hoewel die scheiding slechts eenige oogenblikken moest duren.

Immers nadat binnen weinig tijds de concertzaal ontruimd was, begon het bal. Hetzelve was te goed bezet. Er waren zoowel te veel toeschouwers als te veel dansers en danseressen. Honderde paren bewogen zich, zonder evenwel te kunnen dansen; weldra echter werd, vooral door de hulp van eenige Kleefsche heeren, eene behoorlijke orde gehandhaafd. Het bal was toen spoedig in vollen gang; het was regt vrolijk, *onhollandsch*, dat is te zeggen, geheel vrij; adellijken en burgers, stadschen en vreemdelingen, Hollanders en Duitschers, allen even broederlijk, even gemakkelijk, even vrij. Zoo iets had men in eene hollandsche stad niet durven verwachten. Doch genoeg, het anti-nationale bal duurde tot in den morgenstond voort, en liet eene der aangenaamste herinneringen in aller gemoederen achter.

Het zakkenloopen en mastklimmen werd ook heden weder herhaald, terwijl des avonds een prachtig vuurwerk, door den heer *Ruijsch*, uit Utrecht, vervaardigd, buiten de St. Janspoort werd afgestoken.

Heden gingen de zangers grootendeels huiswaarts, Arnhemsch uitgezeten en een luid vaarwel toeroepende, en zich verblijvende in de hoop, dat een volgend jaar allen weder vereenigd moge zien. Des avonds was er vauxhall en bal in het hotel *Bellevue*, hetwelk goed was bezet, en een vrolijk einde aan het feest gaf.

Van alle kanten zwaait men lof en eere toe aan de Commissie tot regeling van het feest, en ons stedelijk bestuur. Eere die eere toekomt, en moge dus ook onze geringe hulde hunne ooren treffen.»

— Uit Medemblik schrijft men van den 12den Augustus:

»Heden had alhier eene plegtigheid plaats, welke ten bewijze verstrekt van de hoogschatting, welke de Nederlandsche marine voor verdiensten gevoelt, en van den edelen, broederlijken geest, die ook dat wapen bezielt. Den heere *Pilaar* werd, namens hetzelve, een geschenk overgegeven, dat evenzeer hem, als die het hem aanboden, vereert. Men kent den ijver, de kundigheden, welke die uitmuntende leeraar, door woord en pen aan den dag en te koste legt voor eene inrigting, welke aan de zorgen van het tegenwoordig hoofd van het Nederlandsche zeezezen mede zooveel verplicht is, en welke mag gezegd worden in bloei en beteekenis meer en meer toe te nemen. Het is nu vijf en twintig jaren, dat de heer *Pilaar*, kapitein-luitenant ter zee, geattacheerd aan het Koninklijk Instituut voor de marine, zijne kundigheden en geestvermogens aan de opleiding van aanstaande zeeofficieren gewijd en bijzonder aan gemelde kweekschool zeer veel gedaan heeft voor de bevordering der wetenschappelijke zeevaartkunde. Gansch het korps officieren en adelborsten der Nederlandsche zeemagt bijkans, is vooral ook door dien ervaren leermeester opgeleid tot de vervulling van die schoone loopbaan, welke bij ieder regtgeaard Nederlander, zoo glansrijke herinneringen wekt. Genoemd korps gevoelde dat de gelegenheid wel geschikt was om uit zijnen boezem den even geleerden als bescheiden man een blijk van hulde en erkentenis te geven, dat hem minder om de stoffelijke waarde, dan als gedachtenis van zoo velen, die hij voor de dienst van den lande gekweekt had, aangenaam en welgevallig moest zijn. Dat korps bleef hierin dan ook niet ten achter. Eene commissie had zich reeds voor eenigen tijd met de bezorging van het noodige, tot verwezenlijking van bedoeld ontwerp belast, en heden morgen begaven zich drie officieren, waarvan de

oudste tot een der eerste élèves van den heer *Pilaar* behoorde, en twee adelborsten, die juist heden hunnen cursus aan het Instituut hebben volbragt, met een prachtig gewerkt zilveren theeservies ten huize van den heer *Pilaar*, wien een hunner, na eene voegzame inleiding, nagenoeg aldus toesprak:

» Wanneer gij ons ziet, overste, herinnert gij u de jaren, waarin gij een aanvang maaktet met uwe voortreffelijke geestvermogens aan de zeevaartkunde en aan de opleiding van aanstaande zee-officieren toe te wijden, een later tijdperk, waarin gij reeds met zelfvoldoening op uw werk mogt terugzien, en het tegenwoordige, waarin het u vergund is, zoo menig blijk van waardering uwer wetenschappelijke verdiensten, van verschillende zijde, te ontvangen. En hier staan wij, mannen, die van uwen ijver menige vrucht geplukt hebben, jongelingen, om die, welke zij van u genoten, weldra ten nutte van hun vak en het vaderland aan te wenden, als vertegenwoordigers van het jongere korps zee-officieren, dat u dankbaar is voor den onafgebroken ijver, waarmee gij uwe kundigheden aan de wetenschappelijke ontwikkeling van den zee-officier in het bijzonder en der zeevaartkunde in het algemeen hebt toegewijd. Het is als zoodanig, dat wij thans hier zijn, om u uit naam van hen die allen uwe opleiding genoten, u in geschenk een hulde aan te bieden, als een blijk hunner vereering uwer wetenschappelijke verdiensten. Aanvaard dit geschenk, overste! Moge het u langdurig reine zelfvoldoening verschaffen. Aanvaard het zonder schroom; het is er verre af, dat het jongere korps zee-officieren, in deze hulde aan u, den pligt der dankbaarheid zoude vergeten aan een der leeraren, die u van den beginne af op zijde hebben gestaan, en aan wie ook het korps veelzijdige ontwikkeling te danken heeft; maar boven den dank voor uw rusteloos streven, van allen, die het voordeel hadden uwe opleiding te genieten, en die zich daaronder mogten bekwaamen in de vakken, welke in hunne betrekking als zeeofficier boven anderen onmisbaar zijn, brengt het u dien toe, daarvoor dat gij een der voornaamste herstellende der wetenschappelijke zeevaartkunde in Nederland waart, en nog steeds voor alles wat tot hare bevordering strekken kan, met warmen ijver bezielde zijt. Aanvaard, overste, dan ook dit gedachtenis-blijk, met den wensch, dat gij nog lange de leidsman moogt zijn van toekomstige zeeofficieren, en de vraagbaak van hen, die, gevorderd in jaren en loopbaan, nog zoo dikwijls uwe voorlichting en scherpzinnige aanmerkingen inroepen, bij en op hunnen arbeid, opdat deze al meer en meer rijk in vruchten zij.»

Met weinige maar gevoelvolle woorden aanvaardde de waardige leeraar dit geschenk van opregte erkentelijkheid.

Hetzelve bestaat uit een prachtig bewerkt zilveren theeservies en schenklak, waarop het volgende gegraveerd is:

Hulde aan den Kapitein-Luitenant ter zee, J. C. Pilaar, Ridder der Orde van den Nederlandsche Leeuw, Lid van het Koninklijk Nederlandsch Instituut en andere geleerde genootschappen, als een blijk van hoogachting en erkentelijkheid voor zijne veelvuldige verdiensten en zijnen onvermoeiden ijver, als beoefenaar der zeevaartkundige wetenschappen, hem door zijne voormalige leerlingen, thans Officieren en Adelborsten van Zijner Majesteits Zeemagt aangeboden. 1822—1847.

Nevens dit geschenk zal nog een boekwerk van hooge wetenschappelijke waarde gevoegd worden, wanneer al de bijdragen uit de koloniën zullen ingekomen zijn.

— Uit Gent wordt het volgende geschreven: » Men weet dat ten vorigen jare, onmiddellijk na den dood van den Heer *J. F. Willem*, eene commissie zich belastte met het ontvangen der inschrijvingen, ten einde dien verdienstelijken geleerde te Gent een grafteeken op te rigten en zijn borstbeeld in marmer te doen vervaardigen. Thans kunnen wij melden dat de voorbereidende werkzaamheden voor dit gedenkstuk reeds aangevangen zijn op den Berg St. Amand, werwaarts het lijk des overledenen na de inwijding der kerk van het kerkhof dezer nieuwe parochie, zal vervoerd worden, en dat het gedenkstuk zelf zal kunnen worden ingewijd in de eerste dagen van September, wanneer ook het aan de behandeling van onzen stadgenoot, *D. Devigne*, opgedragen borstbeeld zal voltooid zijn.»

— De heer *Kruseman* heeft te Rome voor den Koning der Nederlanden eene groote geschiedkundige schilderij, de prediking van den Heiligen *Johannes* in de woestijn voorstellende, vol-eindigd. Dit stuk van den beroemden kunstenaar, vindt bij de kunstenaars-wereld te Rome den grootsten bijval.

— *Z. M.* de Koning der Franschen heeft onzen vaderlandschen schilder, den heer *van Schendel*, die thans te Brussel, in de voorstad van Schaerbeek woonachtig is, de groote gouden medaille

geschonken; voor de voortbrengselen van zijn penseel, dit jaar op de Parijssche tentoonstelling gezonden.

— In ons Nummer van den 12den dezer, hebben wij eene opgave gegeven van het jaarlijksch en dagelijksch inkomen van den Hertog van *Wellington*. Als tegenhanger daarvan achten wij het niet onbelangrijk het volgende mede te deelen:

» Het traktement van de Koningin *Victoria* van Engeland, is bepaald op 395,000 pond Sterling 's jaars, dat is *f* 4,740,000, alzoo per dag *f* 13,000, per uur *f* 541, per minuut *f* 9, per seconde *f* 0,15 ct.»

OOSTERHOUT. — Bereids worden alhier in de zaal en den tuin van de Societeit *de Eendragt* vele voorbereidselen gemaakt, ter viering van het nationaal Schutters-Concours, hetwelk op Maandag den 23. Augustus zal plaats hebben. Nagenoeg een twintigtal Handboogschutterijen hebben zich tot deelneming aangemeld, welke bij deze ten vriendelijkste verzocht worden, zich juist ten negen ure 's morgens, in het loaal der Societeit, te bevinden, ten einde bij het afnemen der Mandaten tegenwoordig te zijn, waarna de optocht onder het gebulder des geschuts en het luiden der klokken zal plaats hebben en vervolgens de wedstrijd een aanvang nemen. Alles zal worden aangewend om het verblijf den Heeren Schutters aangenaam te maken en de geregeldste orde daar te stellen. Des avonds zal het feest met een heerlijk vuurwerk besloten worden, waarvoor de prachtige tuin der Societeit eene zeldzame gelegenheid aanbiedt.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 16 Augustus.

TARWE en ROGGE tot verlaagde prijzen met eenigen handel.
TARWE. 127 R oude bonte Poolische *f* 440; 124, 125 R dito *f* 425; 128, 130 R nieuwe dito *f* 420, 430; 125 R roode Koningsberger *f* 330; 130 R nieuwe Rijn *f* 330; 129 R oude Rostocker *f* 380; 134 R nieuwe Geldersche *f* 346.
ROGGE. 123 R Amerik. *f* 232; 118 R Odessa *f* 225; 116, 117 R gedroogde *f* 194, 197; 126 R nieuwe Geldersche *f* 240; 124, 125 R nieuwe Drentsche *f* 230, 233.
GARST lager afgegeven; 113 R Holsteinsche *f* 225; 113 R Deensche *f* 220.
HAVER zonder handel.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 16. AUGUSTUS 1847.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van <i>f</i> 13,50 tot <i>f</i> 14,00.
Het dito dito Rogge (Nieuwe)	» » 7,50 » » 8,30.
Het dito dito Rogge (Oude)	» » 0,00 » » 0,00.
Het dito dito Boekweit (Oude)	» » 9,40 » » 9,50.
Het dito dito Boekweit (Nieuwe)	» » 0,00 » » 7,50.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.	» 0,22.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.	» 0,22.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.	» 0,35.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.	» 0,32.
Een Nederl. pond Tarwe-meel	» 0,44.
Een dito pond grof Tarwe-meel	» 0,22.
Een dito pond Boter	» 0,74.
Nieuwe Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	<i>f</i> 2,00 tot <i>f</i> 2,80.
Het 1000 Eiken Telhout	» 2,80.
Het 1000 Doof Hout	» 2,30.
De kar Spaanders	» 2,95.
De Straiken	» 3,50.
De 100 Nutsaard	» 3,10.

Ter AMSTERDAMSCHER BEURS van gisteren (17 Augustus) was de fondsnoteering: Ned. 2½ pCt. 56¾; 3 pCt. 69¼; 4 pCt. 88¾; Handelmaats. 169¾; Aand. Holl. Spoorw. 107; Spanje Ardoins 167¼; dito Onbep. St. 15¾; 3 pCt. 33¾; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. 24¼; Coupon Ardoins 13¼; Portugal 3 pCt. 28¾; Id. 4 pCt. 28¼; Rusland 5 pCt. 105¾; Id. 1828—29 104¼; 4 pCt. bij Hope 90; Idem bij Stiegl. 89¼; Certif. van Assign. 6 pCt. 70¼; Polen Loten 143¼; Oostenr. Metall. 5 pCt. 103; Id. 2½ pCt. 53; Braz. 88; Id. 1843 86.

Advertentiën.

J. BEEN, Bloemist van Rotterdam,

maakt aan zijne geëerde Begunstigers bekend, dat hij is uitgekapt op de Haven, bij de Vischmarkt, met eene schoone Collectie BLOEMEN en BLOEMBOLLEN, voor Potten en Glazen en Vollegrond. Verzoekt ieders gunst en belooft eene prompte en civiele bediening.

* * De Centrale Directie des eilands *Walcheren*, zal, onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, op *Donderdag den 26. Augustus* aanstaande, in tegenwoordigheid van den Heer Hoofd-Ingénieur van den Waterstaat in de Provincie *Zeeland*, in het loaal der Directie in de Abdij te *Middelburg*, des voormiddags ten elf uren, publiek presenteren AAN TE BESTEDEN: De LEVERANTIE van DIJKSMATERIALEN, voor het Dienstjaar 1848 benodigd, bestaande in:

HOLLANDSCH RIJS en HARINGBAND, WALCHERSCH STAKEN, BRABANDSCH RIJS, HARINGBAND en STAKEN, RIET en BRIKSTEEN.

Zullende de Conditien acht dagen te voren ter lezing liggen ter Griffie van voornoemde Directie en nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Opper-commissaris *S. ROELSE*, te *Middelburg*.